

7/1543

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 680
Konu : Soru Önergesi

.02.2008

20 ŞUBAT 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) 22.01.2008 tarihli A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1543-3063/6632 sayılı yazı.
b) 24.01.2008 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-33-20/363 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Kocaeli Milletvekili Cevdet SELVİ'ye ait 7/1543 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:
1 - Görüş (1 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Cevdet SELVİ****Kocaeli Milletvekili****Esas No****:7/1543**

Tarımsal üretimimizin en önemli girdilerinden olan kimyasal gübrelerdeki 2007 yılı fiyat artışı, tarım ürünlerinin fiyat artışlarının çok üzerinde gerçekleşmiştir.

Örneğin, 2007 yılında %26 lık Amonyum Nitrat gübresinin kg fiyatı 35 Ykr'tan, 51 Ykr'a yükselerek % 46 oranında artmıştır. Yine DAP gübresinin kg fiyatı 62 Ykr'tan 85 Ykr'a yükselerek % 37 oranında artmıştır.

Tarımsal üretimde verim artışını doğrudan etkileyen kimyasal gübrenin, ülkemizde gerektiği kadar kullanılmadığı bilinmektedir. Gübrede ortaya çıkan bu fiyat artışı, gübre kullanımının daha da düşmesine neden olmuştur. Ülkemizde yaşanan kuraklığın tarımsal üretimimizi olumsuz etkilediği bir dönemde, tarımsal üretimin vazgeçilmez girdisi olan gübrede meydana gelen bu yüksek fiyat artışı üretim kaybının daha da artmasına yol açmıştır.

Bu bilgiler ışığında;

SORU 1) Gübre fiyatındaki bu artışın ürün fiyatlarındaki artışın kat be kat üzerinde gerçekleşmesinin nedenleri nelerdir? Gübre fiyatlarındaki bu yüksek artışın önüne geçilebilmesi için herhangi bir önlem alınmış mıdır? Alınmış ise bunlar nelerdir?

CEVAP 1) Kimyevi gübre fiyatları hem Dünya'da hem ülkemizde arz talep ilişkisine göre serbest piyasa koşullarında oluşmakta olup, Devletin fiyatlara herhangi bir müdahalesi bulunmamaktadır. Özellikle Güney Amerika ülkeleri, ABD ve Hindistan gibi ülkelerin piyasalardan büyük miktarda gübre ve gübre hammadde alan ülkelerin 2007 yılı içerisinde fazla miktarda talebi sonucunda, arzın talebi karşılayamaması nedeniyle Dünya piyasasında gübre fiyatları beklenenin çok daha üzerinde bir artış göstermiştir.

2007 yılının Ocak ayında FOB fiyatı 273 \$/ton olan DAP gübresinin % 109 artışla Aralık ayında 570 \$/tona, % 21 Amonyum Sülfat gübresinin 125 \$/ton olan fiyatı % 96 artışla 245 \$/tona, % 33 Amonyum Nitrat gübresinin 170 \$/ ton olan fiyatı % 85 artışla 314 \$/tona, Üre gübresinin ise 265 \$/ton olan fiyatı % 48 artışla 391 \$/tona yükselmiştir. Dünya piyasalarında artan bu gübre fiyatları Ülkemize de yansımıştır.

Artan gübre fiyatları karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilere ürün gruplarına göre, değişen miktarda olmak üzere, Bakanlığımızca 2005 yılında 271 milyon YTL 2007 yılında da 343 milyon YTL kimyevi gübre destekleme ödemesi yapılmıştır. Ayrıca fiyat artışları karşısında alınabilecek önlemler konusunda da Bakanlığımızın çalışmaları devam etmektedir.

SORU 2) Kimi hizmet ve ürünlerde yapılan KDV indirimi, halen %18 olarak uygulanmakta olan kimyasal gübreler için de düşünülmekte midir?

CEVAP 2) Bakanlığımız ve Maliye Bakanlığınca kimyevi gübrede KDV indirimiyle ilgili çalışmalara devam edilmektedir.

SORU 3) Gübre fiyatlarındaki bu yüksek artışın bir nedeninin de, basına da yansıdığı gibi, gübre hammadde olarak kullanılan ve ithalat yoluyla temin edilen "fosforik asit" fiyatının olduğu iddiaları doğru mudur?

CEVAP 3) Kimyevi gübre üretiminde kullanılan temel hammaddeler doğalgazdan elde edilen amonyak ile fosfat kayasından elde edilen fosforik asittir. Sadece fosforik asit kullanılarak üretilen gübrelerin fiyatları artmamış olup, azotlu gübrelerin fiyatları da artmıştır.

SORU 4) Yine basında yer alan, "fosforik asit" ithalatının tamamının, ülkemizde tek bir firma tarafından yapıldığı, ithalatı yapan bu firmanın da, kabineniz üyesi bir Bakanın yakınları ile ilişkili olduğu iddiaları doğru mudur?

CEVAP 4) Ülkemizdeki kimyevi gübre üretici firmalar fosforik asit ihtiyacını kendi üretim tesislerinden ve fosfat kayası bakımından zengin Tunus ve Fas'taki Devlete bağlı fosforik asit üretim tesislerinden aracı kullanmadan tedarik etmektedirler.